

คำวินิจฉัยของ นายอุรัส หัวอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๔๕

วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังไทย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พรรครัฐไทยได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ พรรครัฐไทย จะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา พรรครัฐไทยไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกและมีสาขาพรรคให้ครบจำนวนภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๔ มีเหตุให้ยุบพรรครัฐไทยได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพระครการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้มีคำสั่งให้ยุบพรรครัฐไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรครัฐไทยได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ถือว่าพรรครัฐไทยได้จัดตั้งขึ้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๕ นับแต่วันที่นายทะเบียนพระครการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครัฐไทย พรรครัฐไทยมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๐ กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมของพรรคเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของพรรค ขับนักบุญของพรรค และมติที่ประชุมใหญ่ของพรรค พรรครัฐไทยไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรครัฐไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ที่นายพิศิษฐ์ แจวันทึก เลขาธิการพรรครัฐทำการแทนหัวหน้าพรรครัฐชี้แจงว่า พรรครัฐไทยได้รับการจดทะเบียนตั้งเป็นพรรครการเมือง เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ แต่นายทะเบียนพระครการเมืองแจ้งเป็นหนังสือให้พรรครัฐทราบเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ พรรครัฐไทยได้ดำเนินการให้มีสมาชิกครบตามเงื่อนไขของกฎหมายและนำไปยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จึงยังไม่พ้นเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามมาตรา ๒๕ นั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า

เป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการนับระยะเวลาของพรรคพลังไทย โดยเข้าใจเอาว่าการเริ่มนับระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนั้นเริ่มตั้งแต่วันที่รับทราบจากนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีพรรคพลังไทยได้รับทราบเป็นหนังสือจากนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ พรรคพลังไทยเห็นว่าได้ดำเนินการตามเงื่อนไขและภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายแล้ว โดยยืนบัญชีรายชื่อสมาชิกและรายชื่อสาขาพรรคเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จึงยังไม่พ้นกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ ความจริงพรรคพลังไทยได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า กำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคหมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังไทยเป็นพรรคการเมืองตั้งแต่วันใดต้องเริ่มนับหนึ่งตั้งแต่วันนั้น เมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคแล้ว พรรคพลังไทยจะต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว การที่พรรคพลังไทยยื่นบัญชีรายชื่อสมาชิกและรายชื่อสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ นั้น พ้นกำหนดเวลาที่จะยื่นได้แล้ว (ครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔) กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคพลังไทยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังไทย

นายอุระ วงศ์อ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ